

Anyaggazdálkodás és ipari termelés.

Varga József kereskedelem és iparügyi miniszter Sopron város egyhangú mandátumának átvételkor a nyugati határ magyar kapujában kevés szóval is sokat mondott. Arról beszélt, hogy komoly előkészítő munkálatok folynak minden irányban a földmívelés, a közlekedés, a kereskedelem és a beruházások terén. A kormány igyekszik a munka ütemét felfokozni annyira, amennyire az anyaggazdálkodás helyzete lehetővé teszi. Majd azt mondta a miniszter, hogy addig is, amíg a normális gazdálkodás ideje elkövetkezik, a kormány igyekezett arra irányulni, hogy minél többet termeljünk, mezőgazdaságban és iparban egyaránt.

Ez a törekvés a mai gazdasági viszonyok között főleg az ipari termelés területén követel egészen különleges adminisztrációs politikát. Az anyagelosztás egyenletesebbé tétele érdekében ugyanis — így mondotta a miniszter is — átmenetileg kellemetlen és súlyos intézkedésekre kerül a sor. Természetesen az következik ebből, hogy az ipari termelésnek, amely rugalmasabb és sokkal hamarabb átalítható, mint a mezőgazdasági termelés, alkalmazkodnia kell az adott viszonyokhoz, bele kell illeszkednie az okzerű anyaggazdálkodás parancsára, ideiglenes rendszerbe. Nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is változik az ipar nyersanyaga. Lehetséges, hogy a jobban keresett, mondjuk a divatosabb cikkek előállításához szükséges nyersanyag mennyiségileg megfogható, viszont azonban egyéb nyersanyagoknak bővében lesz a feldolgozó iparos. Az is lehetséges, hogy az ilyen nyersanyagokból készült cikkek normális gazdasági helyzetben kevés kereslettel dicsekedhettek. Nem szabad azonban megfeledkezni arról, hogy olyan kötött gazdasági és gazdálkodási

Játék és szolgálat.

Öncélu cselekvés: játék. Csak azért teszünk, hogy tegyem. Szemben áll a játék eszméjével a munka eszméje. A játékkal kapcsolatos a szabadság, a munkával kapcsolatos a szolgálat eszméje. A játék azt jelenti, hogy cselekvésem öncélu; a szabadság azt jelenti, hogy magam is öncélu vagyok. A munka azt jelenti, hogy cselekvésem valami magasabb célnak a jegyében áll: a szolgálat egész lényegemet valaki más számára foglalja le.

A keresztény felfogás szerint a játék Istennek és a gyermekeknek a privilégiuma. Isten egész lényege szabadság, semmire sem köteles; cselekedetét, művét egyetlen indítóoka: önmaga. A gyermek viszont azért játszik, mert még nem gondolkodik, célokkal egyáltalán nem kell törődnie. Ebben a tekintetben a gyermek egy beszámítás alá esik az életharc szüneteiben szintén játszódozó állattal. A felnőtt csak akkor játszhat, ha már ismét Isten gyermekévé lett. Egyrészt isteni jogon, mert az isteni természetben részese, másrészt a gyermek jogán, mert már nem kell semmiről gondolkodnia, nem kell célokat kitűznie, átengedheti magát Isten vezetésének. De ez az állapot a földi életben alig következik be, csak egy Assisi Szent Ferenc és néhány más nagy szent éri már el itt a földön a megdicsőülésnek ezt az istengyermeeki, boldog állapotát.

Az átlagember földi élete azonban éppen nem játék, hanem szolgálat. Isten országának építésében kell szünet nélkül dolgoznia, fáradoznia. Erkölc-

helyzetben, amelyben most élünk, a fogyasztó igényei is korlátok közé kell, hogy szorulójanak. Hogy egyebet ne említsünk, a fényüzési cikkek egyrészeről a fogyasztónak az egész vonalon le kell mondania.

De ha az érem másik oldalát tekintjük és csak a gyakorlati életet vizsgáljuk, az ipari termelő munka nyújtotta számos olyan lehetőségeivel, kenyérkeresetet nyújtó alkalmával találkozunk, amelynek rendes gazdasági viszonyok között egyszerűsége ismeretlenek voltak. Legutóbb például a pénzügyminiszter, mint gazdasági csucsmíniszter beszélt expozéjában a pótnyagok és műanyagok feldolgozásáról,

tanunk rossz néven veszi, ha valaki a szolgálat alól kivonja magát. Az ilyen „eljárás az életét”. A luciferi jelszót teszi magáévá: „non serviam”, nem akarok szolgálni. Ha tehát Istenre való tekintet nélkül szeretünk és szolgálunk, akkor játszunk. Játsszunk: mert olyasmit teszünk, ami öncélu, aminek különösebb értelme és célja nincs. Játsszunk: és eljárszunk az életünk.

Szolgálat Istennek, szabadság a földieké: ez a keresztény étosz. Szabadság az Istené, szolgálat a földieké: ez a hitetlen étosz, bármilyen beállításban vagy köntösből is jelentkezik, bármilyen „izmus”-nak is nevezzük magát.

A bolsevizmus ezt a dilemmát nagyon jól látja és ki is emeli. Fenn hirdeti: a földiek szolgálatát választotta és nem az Istenét. Sőt felelőtlennek és erkölcstelennek minősíti azt az embert, aki az Isten szolgálatát a földi szolgálatok alól kivonja magát. Más irányok nem ennyire logikusak és Isten szolgálatát a templomban helyenvalónak találják, de máshol azután nem.

A keresztény ember ez irányzatok vádjaira azt feleli, hogy a földi várost építeni kell, nem pedig szolgálni. És az Isten szolgálatát emberi oldalról, földi eredményei felől tekintve az emberek szabad, szeretet és igazságosságon alapuló együttműködése. Isten szolgálatát a történelmi ölbetét kézzel és munkálkodni a keresztény ember is köteles, sőt épp a kereszténység hirdette elsőnek a munka egyetemes kötelezettségét. És a keresztény-

ság fedezte fel, hogy szabad emberhez is méltó a munka. Dolgozni nemcsak szolgálatokkal lehet. Isten szolgálatát nem rövidíti meg sem embertársainak, sem a földi közösségek. A keresztény ember Isten országért dolgozik, mikor felebarátja javát munkálja.

A játéknak, mármint a felnőtt játéknak démonikus ereje van. Rabbá tesz. Olyan, mint az Andersen-mese vörös cipője: akkor vesszük fel, mikor jól esik, de nem akkor tesszük le. A vöröscipő lány táncolni kezdett, most már táncolnia kell, míg le nem vásik a lába. Az Isten-szolgálat pótlékait, ezeket a játékszereket könnyű fölvenni, de nehéz tőlük szabadulni.

Amint a gondolkodó, elmélyedő ember látja: az emberiség tekintélyes része már megunta a céltalanságot, megunt a játékot és szolgálni akar. De nem találja az igaz Isten és ezért idegen isteneket farag magának. Ez a homályos, ösztönös vágy a szolgálat után rettentően zsáklucákba vezetheti az embert. Szolgálni hűségesen, áldozatkészen, kitartóan, jutalom nélkül: mindez nem elég. Az igaz Isten kell szolgálni. Minden egyéb csak játék, és a felnőtt játéka: bűn. A bűn pedig ellentmondást rejtget mindig. A játéknak induló bálványimádás keserű kényszerre vált. A bálványimádó mindig többet kényszerít arra, hogy játéklában résztvegyenek, hogy öncélu, vágyis értelmetlen szolgálatot teljesítsenek. A játék a gondatlan szabadság kifejezésének látszott eddig, de keserű gond lett belőle, a his vörös táncpőjből bilincs lett. És ez a bilincs szorítja erősen ma az emberiség legnagyobb részét s ezért érzé nap-nap mellett több és több ember, hogy céltalan az élete, bármennyit dolgozik is.

és Olaszország a hadiiparban foglalkoztatottakon kívül is jelentékenyen nagyobb munkáslétszámmal termel, mint béke idején.

Az anyaggazdálkodás átmeneti ideje tehát semmi esetre sem jelentheti ipari pangást, vagy éppen amunkanélküliség növekedését. Ellenkezőleg, olyan időkét élünk, amikor minden munkákészre szükség van, amikor úgy a mezőgazdaságban, mint az iparban többet kell dolgozni, mert a közérdek azt parancsolja, hogy minél többet termeljünk. Amint egy legujabb egészséges propaganda hirdeti, átmenetileg még a virágos kertekben is élelmiszert kell termelni.

Milyen körülmények határozzák meg a háború tartamát?

Ha visszagondolunk az elmúlt világ-háborúval kapcsolatosan felmerült számtalan jóslatra, vagy a ma folyó háború ideje alatt hallott jóváindulásokra a háború tartamát, illetve befejezésének időpontját illetően, akkor joggal kérdezhetjük, hogy mily körülmények okozták a háborúk elhúzódását, miért tartanak azok éveikig, hiszen az államok már a kezdetben is csaknem minden erejüket belevetítik a nagy harcra és igyekeznek mielőbb döntő eredményt elérni.

Ha a régi idők legnagyobb európai háborúit nézzük, megállapíthatjuk, hogy voltak háborúk, amelyek száz évig, harminc évig, hét évig tartottak. Napoleon csaknem húsz évig harcolt a világ ellen, míg megadta tudták kényszeríteni. Szabadságharcunk is hét évig tartott. Id. Molotov a franciákat két év alatt, míg a Monarchiát egyetlen nagy csatában tudta legyőzni.

Mégis, mikor a világ-háború kitört 1914 nyarán, annak befejezését mindenki a „levelek lebulasztásával” jósolta. Mi vette le a leveleket a levelezőasztalról?

közvéleményt, hogy ennyire hirt a háború korai befejezésének? Nehéz az okot világosan megjelölni. Nem tévedhetünk, ha azt állítjuk, hogy a nemzeti fellángolás és lelkesedés oly vakon bitt a saját erők tulsúlyában és a haderők biztos és gyors győzelmében, hogy lebecsülte az ellenfelet, annak ellenálló képességét és győzelmi lehetőségét.

Azóta a fegyverek ereje megnövekedett. Óriási légihaderők fejlődtek. A földi hadsereg gyorsasága, áttörőereje, technikái felszerelése hatalmasat ugrott. A katonai irodalom sokat foglalkozott Douhet olasz tábornok tanáival, aki a légierők beavatkozásától döntő eredményeket, ebből kifolyóan rövid háborúkat várt. Később ezt a tant, mint keresztülvihetlent elvetették, de megmaradt az a létszűr vélemény, hogy a légi haderő ereje a földi erők harcában döntő támogató tényező lesz.

A másik tan Secut, volt német vezérkar főnök által felállított tan volt, amely kis, korszerűen felszerelt, állandóan átkész, a technika minden eszközével

ellátott, díldandó hadsereg felállításában és alkalmazásában látta — a háború kitörésekor — az ellenfél kezdeti gyengeségét kihasználva, a döntő sikert elérni.

Mindezek mutatják, hogy a világ-háború után minden törekvés arra irányult, hogy megoldást találjanak a háború idejének lehető lecsökkentésére. A felmerült tanokat és elméleteket a német haderő értékelte ki teljes mérvben és alkalmazta a lehetőségeket az elérhető maximális fokban.

És most nézzük meg, hogy mi történt a háború kitörése után. A lengyel hadsereg 18 nap alatt elpusztult, a holland hadsereg 5 nap alatt megadta magát, a belga hadsereg 18 nap múlva letette a fegyvert és a francia hadsereg 49 nap alatt semmisült meg. Maradt még egyetlen ellenség, — az angol.

És a döntő harc miért várt magára? Mi lehet az oka, hogy eddig nem kezdődött meg, vagy eddig nem fejeződött be?

És itt van az egész kérdésnek a lényege.

Amíg a német hadsereg elvitathatatlanul hatalmasabb tulsúlyával közvetlenül tudott hatást kifejteni ellenfelet szarvaföldi haderejére, addig meg volt a tel-

jes reménye az ellenfeleinek gyors megsemmisítésére. Mert ha az ellenség az ország területén a haderőt megsemmisít, az országot megszállja, megszűnik az ellenfél minden háborúra alkalmas erő-tényezője.

Amíg az ország lakossága és haderője rendelkezésre áll, amíg az ország területe mentes az ellenfél teljes megszállásától, amíg az ország gazdasági ereje igénybe vehető, addig a háborús akarat megszűnéséről nehéz beszélni.

A háború vége tehát akkor következik be, ha az ellenfél haderejét elvesztí, a szembeállítható hatalmi tényezőnek zöme oly mértékben pusztul el, hogy tovább ellenállni képtelen.

Hogy a háború mikor jut ideig, az függ a haderők felkészültségétől, győzelmeinek kihatásaitól, az ellenfél haderejének veszteségeitől és az ellenséges ország területi veszteségeinek fohdtól.

Ha ezek az egyik fél részére — az utolsó ellenféllel szemben is — döntően tudódnak el, következik be a háború vége. Mivel pedig ezek a hadműveletek alatt mindig kiszámíthatatlanok, ezért a háború folyamán a vég sohasem jósolható meg előre.

Gümőkór.

A magyar nép életfátáig rágó ártalmak közül egyik legveszedelmesebb és legpusztítóbb a gümőkór. Ez a betegség azzal, hogy Csonkabazánokban évente 16-17 ezer virágzó életet pusztít el, százezreket tesz beteggé, keresetképtelenné és eltartásra szorulóvá, nem csupán közegészségügyi és népesedéspolitikai, de közgazdasági és honvédelmi szempontból is súlyos érvágást jelent népünk számára, amely érvágáson át csillapítatlanul csorog el a nemzet életereje. A kormányzat, azoknak a reformtörekvéseknek jegyében, melyek programjának gerincét alkotják, máris rendkívüli erőfeszítéseket tett a gümőkór elleni védekezés érdekében. Az 1940. VI. törvények, az u. n. tuberkulózis-törvény közfeladatát nyilatkoztatta a gümőkórellenes küzdelmet és így az eddigi egyesületek és magányosoktól végzett munka, állami feladatává vált. Szerle az ország minden részében száltsal épülnek, vagy állanak szervezés alatt tuberkulogondozó intézetek, zöldrekesztes egészségházak, tüdőbetegothonok, gümőkórus betegek ápolását szolgáló intézetek ágyak. A tuberkulózis szociális betegségnek is szokás nevezni — ez az elnevezés arra céloz, hogy a rossz táplálkozás, celszerűlen lakás, általában a szociális elesettség a gümőkór utcsinálói. Ilyenképen minden intézkedés, amely népünk szociális emelését szolgálja, segítője a gümőkórellenes küzdelemnek is.

Kellő eredménynek is a hadjárat csak akkor kecsegtet, ha a kormányzat

mögött az egész magyar társadalom felsorakozik. Ez a meggyőződés hívta életre a TEOSZ-t, a Tuberkulózis Elleni Országos Szövetséget, amely a gümőkór elleni küzdő társadalmi szervezetek és egyesületek csúciszerve. Célja: összefogni és a közös nagy cél érdekében rendezett csapatban állítani mindazokat a társadalmi erőket, amelyek eddig megosztottan, talán külön utakon igyekeztek a közös cél felé. A közelmúltban alakult TEOSZ első nagyobb akciója az Országos Tuberkulózis Hét megrendezése, abból a célból, hogy felrálja a magyar társadalmat, megnyerje a közömbösöket, meggyőzze a hitetleneket arról, hogy a gümőkór elleni igenis minden mozgósítható erővel küzdenünk kell. A TEOSZ minden magyarul érző magyart táborába hív, minden jóakaratu ember támogatását kéri. Nem kér pénzt, nem indít gyűjtést — csupán adni akar. Az Országos Tuberkulózis Hét folyamán szerte az országban szakembereink ezrei tartanak előadásokat a gümőkórról, iskolákban, kaszárnyákban, leveleothonokban ismertetik a betegség elleni védekezés alapelveit, plakátok tömege, röplapok százezrei igyekeznek a kérdés fontosságára felhívni a figyelmet. Ugyanakkor a rádió ismertetés, előadás, helyszíni közvetítés útján áll az eszme szolgálatába, a mozi pedig hirdetői révén szolgálja a propagandát. Lapunk is felajánlja a maga nyilvánosságát, hogy felhívja az olvasók figyelmét az Országos Tuberkulózis Hét jelentőségére.

A salgótarjáni jótékony Nő-egyesületek nagy erdélyi estje.

Február 8 án este magán- és bérautók nagy tömege állott meg az ipartestület székházának kapuja előtt és ontotta magából a város és a vidék társadalmának színeit. De ezt az imponáns felvonulást is felülmúlta a gyalogosan érkezők száma. Fényelőcok már zsufozt a ruhát, zsufozt a folyosó és zsufozt a nagy színházterem. A két pénztár alig győzi kiszolgáltatni a jegyeket, mindkettőt a várakozók koszorúja veszi körül. A hölgyek igen szép izléses a nagyszobában magyaros estélyi ruhákban a májusi virágpompájú tavaszi varázsolják szemünk elé s ennek a festői virágos rétnek, mint egy fiatal fenyveserdő, hatásos keretet nyújt az urak egyenruhákkal tarkított felekelet mészere. Kellemes csoportok alakulnak kedélyes eszmecsere, kik közt, mint a szorgalmas méhecske virágról-virágra, úgy repdesett kedves mosollyal arcán, a város közkedvelt a agilis országgyűlési képviselője, bocsiár-Mocsáry Ödön. Majd sürgető élesen megszólal a műsor kezdetét jelző csengő, cigarettaparaszkok lendülnek a hamulatok felé; a társalgó csoportok a terem ajtajain eltűnnek, a folyosókra csend borul, csak a teremből szűrődik ki egy halkangyale moraj. A várakozás eme feszült csendjében megjelenik a teremben a vármegyei délcég főispánja, bellusi Baross József bájt és szépséget sugárzó nevével, Dr. Förster Kálmán polgármesterék kíséretében. Harasny éljen, néhány üdvözlés, a terem elcsitül s a várakozás feszültségét megtörő a műsor kezdetét jelentő s a bányazenekar hangszereiből feltörő Magyar Hísekegy.

A Hísekegy örökszép dallamának és magunkban rebegett bensőséges hitvallásának elfogódott varázsában a függöny előtt megjelenik B. Mocsáry Ödön, a varázst felszaggatja a szeretet és a tisztelt lelkes tapsa s ennek elnémultául felhangzik egy kellemes orgánom. Bevezető mond. Rövidet, szépet, lelkeset a női szívek nagy karítász szeretetéről, mely könyveket szarít fel, mosolyt varázsol a szenvedő arcokra, balzsammal vonja be az életokozta sebeket s az életkedv üdítő forrásvízéből gyöngyözött tűz az elláult lélek-keblekre. A mély hatást kiváltott beszédet követő taps egyben utjára bocsátotta az est komoly lényegét, hogy helyet adjon a művészi élvezetnek és elmélyüléseknek. A műsor ezen fejezete két részre oszlott. A szünet előtti részt Komáromi Katz Rózi táncművésznő négy száma, Seiber Károly énekeszám és a bányazenekar számai töltötték ki felváltva,

Komáromi Katz Rózi táncművésznő Kodály: Este a székegyeknél, Kreiser: Hubay: Helyre Kati és ráadásul Beethoven: Az elveszett garas c. pantomimeket mutatta be. Tánccjátéka a tökéletes művészetet öltötte fel, melynek még külön kiemelkedő művészetet adott teljesen egyéni orkesztikája. Az előadva művésziileg egyesült zongorakíséretre, melyet Dr. Noszadné Bender Márta nyújtott, a szemetgyönyörködötté mozdulatokból a pantomimeket úgy érzékeltük, mint ha olvastuk volna. Mind a négy tánc csillogóvá tette a szemeket s felhevítette a szíveket. Tomboló sikere volt. A pantomimek koerográfiáját Röder Zsuzsi tolmácsolta a közönségnek kedves közvetlenséggel.

Seiber Károly, a „Szürke fiúk” tánczenekarának énekes mint lábbadozó beteg lépett a színpadra a jótékony cél érdekében vállalt, dicseretle méltó kötelességudással. Bár hangja kissé fátyolosított volt, az előadott székegy dalok mégis olyan tökéletes tudással és technikával csendültek ajkáról, hogy a magas nívójú műsor keretét bearányozták. Összint, lelkes tappsal jutalmazta meg érte a közönség.

A bányazenekar két száma, Kéler: Csokonai nyitánya és Rivelli: Nápolyi szerenáda egészítette még ki a műsor első felét. Mit mondjunk róla, amikor már annyiszor a legnagyobb elismeréssel és dicserettel elhalmozott? Gyönyörű volt a játékok, mint minden alkalommal.

Szünet után, a műsor második felét Koltay Imre bányaöntöz, a Nógrád-vármegyei Madách Társaság rendezes tagjának, a Salgótarjáni Balassa Bálint Társaság elnöke, a neves operett és szimfoniak, „Ede Erdély” című, 2 képből álló életképek eredeti bemutatója töltötte ki. Bevezető nyitányként a bányazenekar Pécsi J. Pusztai hangulat című, magyaros ízű darabokkal telttét művét játszotta, melyben a Vilezsd Richard karnagy művészi játéku hegedűszólója, mint egy bársnyos női kéz, simogatta meg amugyis érzelmekkel teli szívünket. Majd szétállt a függöny s előttünk volt Kovács András székegy tanító egyszerű butoratu szobája s kezdetét vette az erdélyi magyarok megzsalás alatti kalváriás életének egy epizódja, a magyarság üldözésének öszinte életképe.

Az életkép, a legelfogulatlanabb itélettel szemléltve tökéletes művészi örök érték, mely manapság ritka, mert a ma írott színpadi művek legtöbbjének sorát — sajnos — a pénztár határozza meg, es-

tétikáját a reklám szállítja s a szezon után már a címeket is lassan elfelejtik. Koltay legirisebb műve olyan színpadi mű, melynek igazi művészi értéke teszi viszonylagossá időrendjét, mert nem az évek és századok határozzák meg a művek korát, hanem történelmi sorsuk, álllandó határuk, elavulhatatlan mondanivalójuk. Jelképes helyzetek, végtő összefüggések, törvényszerű megoldások tartják az idő löle a jó színpadi mondanivalókat, társadalmakon és országghatárokon át terjed színpadi válaszuk egy-egy mulhatatlan emberi problémára vagy egy-egy történelemben vésett eseményre. A válaszlélelvételen, mert a történelem is örök, a probléma is örök s kellesen érett formában mindig is érdekes. Mert végre már ne felejtjük el, hogy az időtlenség és időszersű nemcsak különböző hangleulatot, hanem minőséget is jelent a művészeiben. Nem az elvontság vagy valósság kérdése, a hagyományos merev forma és a közvetlen korszerűség ellentéte, sokkal inkább a művészi rangértéke.

A szerző tehetségének erejétől függ, hogy ami egyetlen eseményhez, sajátos izléshez, különleges helyzetű nemzedékekhez kapcsolódik, az drámai fogalmazásban elvi értékűvé szilárduljon s utóbb tulajdon minden költőiséget. A körülme nyek e viszonylatból az örök értékű mű csak biztos alaki külsővel és általános emberile stílizált tartalommal lesz. Ami kizáróan időszersű marad, az időleges, nem több egy eredménytelen kísérletnél.

Akik végigéztük és végig élveztük és könnyeztük ezt az életképet, vajjon mondhatjuk rá, hogy időleges? Minden szava, minden mondata időtálló, vagyis időtlen, örök értékű. Ha csak kiragadgált Kovács tanítónak Pista fiához mondott intelmét:

„Mert tudod-e hiam, mit vállalt az, aki magyarságnak születik, itt a Székelyföldön? Eljegyzi magát a könnnyel, eszenvedéssel, a mindig megújuló magyar dicsőség boldog pillanatáért. Harcolt keményen a törvénnyel, harcolja a halálra kényszerített eszenvedésközli nemzedékre csak azért, mert tudja, hogy a nagy Golgotán utja mindig a feltámadáshoz vezetett. Mert jeyvend meg hiam, akárhán szánja ezt a földet, akárhán terem rajta buzakalás, akárhán lőle ar, áll leartája, csak bitorolja, mert ennek a földnek minden régeben magyar sziv dobog. A virágok a réten, a fenyők a hegyeken magyarul szittognak, ha hirt hox nekik a szél odadől. A pacórtia a magában száll, hogy magyarul énekelheszen nekünk, a hők

ég csak ránk mosolyog és benne az leten szeme minket vigyáz esen eszenvedéste. És ezt a földet, a mi földet, még Erdélyünket akard Te kitagyni?”...

láthatjuk benne az örök értéket. S az végig így megy az egész művön. Sajnos, főleg napjainkban az izlés közönségi méreteiben gyakorlati kérdé, a színpad pedig a jó szerző előtt alaki költőiséget jelent, melynek történelmi tanulságai vannak, gondolat és játék itt csak bizonyos korlátok között léphet fel s alapos megértéséhez drámai gondolkodásmódra van szükség a bizony-bizony a szellem kedvenc ötmegkiki lehetne, ha a pótlanygok nem előznék meg utóbán.

A szereplők: Kraft Jenő, Szmolka Mihályné, Bulovazky Dező és a kis Szabó Papi, Hunyár Marcsa, Jancsovics Babi, Patay István, Stark Károly és Bulcsu István egytől-egyig derekasan megállták helyüket. Nemcsak egy-egy „figurát” vittek — színpadra, akinek a valósság teljes illúziójával kell hatnia a színpadon, hanem a költői gondolatot is, azért lett többször könnyes a szemünk. A sok-sok tapson kívül ez az elismerés is legyen méltó jutalmuk fáradságos munkájukért. A rendezés nehéz munkáját a szerző vállalta s kifogástalanul megoldotta. A színpadi dekorációt művészi tanácsadója s részben kivitelezője B. Kovács Károly művész volt és Győre Sándor művezető szakszerű segítségével is elismerést érdemel.

A felvonásközt, az életkép tíz éves történeti távlatát összekötő verspróza töltötte ki, melyet ifj. Koltay Imre adott elő eleven lüktetéssel és hatással.

A szívet üdítő, lelket nemestítő, művészi nívójú gyönyörű műsort tánc követte, melyet Fényes Misi csárdására a nyitópárok festői csoportja kezdett meg, de azonnal belekapcsolódott a táncolók többi része is. A további táncokhoz, felváltva a cigánnyal, a „Szürke fiúk” kiváló zenekara szolgáltatta a talpalávalót. A nem táncoló közönség is, élükön az előkelőségekkel, a hajnali zárórág maradt együtt lelkes hangulatban.

Az ideai farsang legelőkelőbb és leg-nívósabb estjének nagy erkölcsi és anyagi sikerét köszönhetik el a helybeli jótékonyul növegyeletek. Lelkes rendező-gárdájuk, élén az agilis Schreiner Jenő-nél, alapos munkát végeztet, melyért a rendező növegyeleteken kívül fogadják a jelenvolt közönség nevében is hálás köszönetünket és elismerésünket. —(any)

Hírek és különféle

Esküvő. Néhai vitő Donász Győző leányát Zsuzsikát f. hó 24 én este 6 órakor vezeti oltárhoz Gerencsér Agoston m. k főhadnagy.

Március 22. „Kultúra.” Az Északi Ferences Plébánia Egyházközségének egyesületei nagyszabású kultures-tet rendeznek március hó 22-én az Acélgyári Olvasóegylet dísztermében. Ez alkalommal vitéz Makray Lajos prépost plébános, országgyűlési képviselő fogja az ünnepi beszédet mondani. Neve nem ismeretlen, a magyar parlamentben minden szava élmény. Az igaz magyar honpolgár és egyházi férfiú közvetlen, nagyvonalú és gyűjtő hatású beszédei ezek. Legutóbb Szegeden és Kecskeméten tartott rendkívül érdekes és értékes beszédei az egész város és vidék közönségét megmozgatták, szavai lenyűgözött hatót és bámulatba ejtettek minden hallgatót. Jövetelét nagy szeretettel, szavait pedig a legnagyobb érdeklődéssel várjuk. Az est műsorának fényét még a budapesti Operaház egy kiváló énekművésznőjének fellépte is emelni fogja. Városunkból még számos kitűnő és közismert személy, majd zenekar és énekkar fog még közreműködni. Már előre is felhívjuk e nagyszabású értékes kulturmegnyilvánulásra városunk nagyjérdemű közönségének szíves figyelmét. Legyen majd ott mindannyian egy szívet, ...lélekkel!

Az Evangélikus Kulturházban a tagok és hozzátartozók számára febr. 23-án álaros farsangi estély lesz, amelyen egy 17. századbeli protestáns prédikátor tanítása a táncról és a borról kerül ismertetésre.

Farsangi táncestélyt tart a helybeli iparos ifjúság f. hó 24. én este 8 órai kezdettel az ipartestületi székházban szemes termében. A szürke fiúk muzsikálnak.

Jól bevezetett

szikvizgyár

egészséges savanykás-víz használat

bérbe kiadó!

Cím „A MUNKÁ” nyomdában megtudható.

Az Egyesült Nőegyletek halás közönséget nyugtazzák az alábbi felülfizetéseket: Röder Jenőné (Losonc) 20 P, Röder Alfrédné 20 P, Barabás Árpádné 5 P, v. Istók Elemérné 3 P, P. Keresztes Vilmos 2 P.

Az Evangélikus családi-estélyén február 16 án Turek Berta pompás szereplése, Sprach Márta kitűnő alakítása, Novák László és Novák József, Hrubez Gyula, Simon Tibor, Sturman György nagyszabású szereplései váltak becsületérő Virosták Lajos kiváló rendezői munkásságának, amelyet a közönség szeretettel honorált, ugyancsak szívesen taposlat a Deman quartett szép számának, nemkülönben a Gracza Gyula és Turek László vonósduettjének, valamint a vonódeszereplő Gáspár János nagyhatalú elást monológjának, de nagy szeretettel taposlat a kis Turek Lacika pompás énekszámai is.

Halyreigazítás. Az Egyesült Nőegyletek estjén Mátyás Jenő (Bpest) nem 10, hanem 100 P felülfizetést juttatott a pemes célra. (Szerk.)

A M. kir. Kereskedelmi Hivatal minden törvényhatósági székhelyen Kirendeltséget állított fel. A Kirendeltségek belkereskedelmi, áruellenőrzési és külkereskedelmi teendőkért látnak el. A Balesgyarmaton működő Kirendeltségnek címe: Rákóczy Fajedelem u. 26. sz. I. em. Tel. szám: 221. A Kirendeltség vezetője: Jankó Ferenc felügyelő.

Nagy eszmék harcosa P. Kerkai Jenő S. J.

A háboru borzalmai, a létért való küzdelem, a lemondás jellemzi korunkat és ez foglalja le teljes valónkat. A háboru távol van tőlünk, de réme kísért, a létért való küzdelem gigantikus harcát már kivétel nélkül érezzük a lemondás sokszor keserű, de szükségparancsolta külső vagy belső, de minden bizonnyal nagy nemzeti célokért.

A lemondásból erő kell, áldozatos, nagy önmegtartóztatás, sokszor a meg szokott dolgokról is.

A létért és a nemlértéért folyik a harc S kiutat keres mindenki a zsáktucák tömegéből.

Eszmé kelnek, győzedelmes, diadalmas nagy eszmék, a problémák teljes megoldásával. Hogy milyen lesz az új világ? Nem közömbös senki számára sem. Egy bizonyos, hogy a világegyetemi harcok küzdelme és győzelme szabják meg hosszabb időre a népek, nemzetek és egyedek sorsát, életkörülményeit. Sok függ attól, hogy ki irányít? Nemzeti tradíciók őre ujkori köntösben, megifjodva, min-

den kérdéssel bátran szembenézve, vagy destructiv, mindent felforgatni akaró álomlovagok.

Eszme harcának lenni bátorságot jelent. Kiállni egy eszméért, nagy feladat. Minden eszmének fanatikusai vannak, de ez még nem elég; Tudás és áldozatos munka nélkül nem ér semmit.

Egy pár évvel ezelőtt tűnt fel egy név minden magyar ember szeme előtt: P. Kerkai Jenő S. J. neve, aki fölülményes tudásával, mely szociális érzésével ezeket vonzott magához. Ma P. Kerkai Jenő szava tekintélyt, kijelentéseire fellellyel az emberek, hisz országos mozgalom élén áll és dolgozik, krisztusi alapon egy szebb, egy boldogabb jövőért!

Vasárnap este 8 órakor a Róm. Kat. Olvasókörben tart előadást a katolikus társadalom nagy összefolytelén, szava mély nyomokat fog hagyni minden hallgatójának lelkében!

Mindenkinek ott a helye, ahol a népért, a nagy eszmékért folyó küzdelem folyik!

Bakóti Jenő

Zár alá vették a cipőkészleteket. A kormány rendeletét adott ki a bőrtápu lábbeli forgalmának korlátozásáról. A rendelet kötelezővé teszi az összes iparosoknál és kereskedőknél minden bőrtápu lábbeli (csizma, cipő, bakancs, szandál) bejelentését és a bejelentendő készleteket egyúttal zár alá is helyezi. A kormány rendeletével egyidejűleg jelent meg a közlelési miniszter rendelete, amely megállapítja egyelőre ideiglenesen, hogy milyen cipőkészleteket lehet továbbra is forgalomba hozni. Így továbbra is szállítható a közszállítás kereket megrendelt áru, a bányavállalatok által megrendelt bányászbakancsok, továbbá a kisiparosoknál rendelkezésre készült cipők. A kisiparosok a javítási munkákat továbbra is végezhetik. A forgalom részletes szabályozása a készletbejelentés után fog megtörténni.

Rendelet a téglának az árvízvédelem céljaira való igénybevételeiről. Az iparügyi miniszter rendeletét adott ki a téglának az árvízvédelem céljára való igénybevételeiről. A miniszter elrendelte, hogy az árvíz, belvíz, vagy talajvíz által megromgált, vagy veszélyeztetett épületek biztonságának helyreállítása, vagy megővése céljából a az általánosan az árvíz, belvíz, vagy talajvíz elleni védekezés céljára a törvényhatóság első tisztviselője a törvényhatóság területén levő téglakészleteket az ártellenőrzés országos kormánybiztosa által megállapított áron igénybeveheti. E rendelkezés alapján a készletnek csak azt a részét lehet igénybevenni, amely birtokosának házi, vagy gazdasági szükségletét meghaladja.

Évenként ötezer munkásházát épít a Nép- és Családvédelmi Alap. A Nép- és Családvédelmi Alap keretében nagyszabású családiház építés indul meg, amint az időjárás ezt lehetővé teszi. A tervek szerint az idén több mint ötezer házat építenek. A családiház építést a jövőben is folytatják. Előreláthatóan a Nép- és Családvédelmi Alapból minden évben ötezer házat építenek. A segélykérő kérvényeket a vármegyékben az alispáni hivatalok a törvényhatósági városokban a polgármesteri hivatalok intézik el. Egy munkásházak összköltsége 5.500 pengő lesz. Minden munkás évi 320 pengő törlesztést szerezheti meg a lakás tulajdonjogát.

Olcsó ruházati cikkek a szegény lakosságunknak. Laky Dező közlelési miniszter bejelentette a képviselőházban, hogy rövidesen megindul az olcsó népruházási akció. A kormány elsőborsban a munkaszertály ruhával való ellátását akarja biztosítani és e célból olcsó pamutszövetek és kötöttzötyvűtárak kerülnek forgalomba. Intézkedés történik, hogy u. n. helyi bizottságok osszák ki az arra rászorulóknak a ruházati cikkeit. Az ellátó központokat vármegyénként szervezik meg és ezeknek a központoknak a munkájába fog bekapcsolódni minden közeg bizottság. Az olcsó nagy mértékűre való tekintettel a gyártás körülbelül hat hónapig tart és a készárukat fokozatosan fogják forgalomba hozni.

Idegenfordalom. A háborus hangok, események az idegenforgalom szempontjából is erősen érezhető jelenséget és hullámzást okoznak.—A forgalom azonban

A MÁRIA KONGREGÁCIÓ MŰSOROS ESTJE.

Upponyi József városunkban.

F. hó 15-én szépszámu látogatottság mellett folyt le a főplébánia Mária kongregációs hölgyeinek előadása, melyet a bányatársulat szalonzenekarának a nagyszerű játéka vezetett be.

A lelkes tapsal fogadott zeneszám után nagy éljenezések között Upponyi József pápai titkos kamarás, bódászilasi plébános lépett a közönség elé, akit egy kongreganista meleg szavakkal és fehér szeptikusokkal üdvözölt.

Upponyi József arcáról a meghatottság tükröződött vissza. Lélekben viszszaemlékezik a sáros és bizonytalan lelkületű városra, mely a külső és belső fejlődéssel párhuzamosan lassan lassan megváltozott és amikor a vallásfelekezetek élénk munkába kezdtek, nemes versenyre kelve egymással, megindult a városfejlesztő nagy munka is, amely a szomorú külsőből városi képet teremtett s most 20 év múltán a nagy különbséget oly impozáns módon tükrözi vissza. Elismeréssel adózik a városi apparátus élén dr. Förster Kálmán polgármesternek, mint ainek agilitását és hozzáértést farsadhatatlan munkáját dicseri a sok szép alkotás, ami azóta itt létezik. Felsorolja az egyházak, egyesületek lankadatlan munkáját s uj erőre kap az emlékek nyomán. Boldogan emlékezik vissza az eseményszámba menő, kék-fehér magyarruhás kongreganista előadásokra, az uj Katolikus Kórszázó alatt áldozni menő férfi csapatára stb. stb.

Letartóztatták a „MCSOE” két vezetőjét, mert meg akarták vesztegetni a kormánybiztost.

(Salgótarjánban is tömegesen vannak érdekelve ez ügyben, azért átvettük teljes egészében a „Nemzeti Újság” cikkét.

(Szerk.)

1926-ban alakult meg a „Magyar Családok Egyesülete” azzal a céllal, hogy az egész ország családait megszervezze, gondoskodik a házassági és szülési biztosításokkal tegye könnyebbé a kisemberek helyzetét.

Az egyesület szociális alosztálya a Király-utca 43. sz. alatt működött, vezetője Dienes Ákos 26 éves nő volt, de mögötte a tulajdonképeni vezető Singer Dező 63 éves zsidó biztosítási ügynök állott, aki azelőtt a Magyar-Francia Biz-

inkáb csökkenő irányzatot mutat.—Megfordult városunkban 3067 belföldi és 120 külföldi. Eltöltöttek nálunk a belföldiek összesen 11996 napot átlag napi 4 pengőt kitevő költsékezéssel. a külföldiek 2729 napot, átlag 6 pengő napi költsékezéssel. — Nemzetiség szerint a külföldiek között volt: német: 54, olasz: 6, jugoszláv: 7, román: - , szlovák: 78, szejci: 1, bolgár: 4 és egyiptomi: 1 egyén. A számadatokban nincsen benne az Erdélyből menekült magyarok létszáma, amely kerekén 400 személyt tett ki.

Halálozás. Flórá Lajos acélgyári ártiszt életének 65. évében rövid szenvedés után 21-én elhunyt. Temetése vasárnap d. u. 3 órakor lesz az acélgyári salgó kapujától.

Luxemburgban a márka lett az egyedüli törvényes fizetési eszköz. A belga frank, luxemburgi frank és a birodalmi kincstári utalványok becseselésének határideje március 31. A belga és luxemburgi frank becseselési árfolyamát 8, illetőleg 10 birodalmi pfennigben állapították meg. Az átszámítási árfolyam az ezreke a pénzemekre szóló belföldi kölcsönökre is vonatkozik, még akkor is, ha ezek esetleg aranyzáradékot tartalmaznának.

Hirdessen

„A MUNKA”
Politikai hetilapban!

**Miért
jobb vízben bevenni az
ASPIRIN
tablettákat?**

Mert a vízben finom porrá szételt tabletta a gyomron gyorsabban jutnak át, egyszerre kerülnek a szervezetbe és így jobb és gyorsabb hatást fejtenek ki.

Az egyesület működését a belügyminiszter még az elmúlt évben felfüggesztette és élére kormánybiztost nevezett ki. A kormánybiztosi vizsgálat megállapította, hogy az egyesület az egész ország területén hálószerszerűen szervezte be a jöhiszemű lakosságot, különböző biztosításokat kötött, holott egyáltalában nem látszott meggyűgató kilitás arra, hogy a szolgáltatásokat teljesíteni is tudja. Megállapította a belügyminiszteri vizsgálat még, hogy az egyesület vezetői alapszámbayellenesen folytatták jogosatlan és a közgazdasági életre káros tevékenységüket, aminek következtében sok ezer jöhiszemű kispolgárt károsítottak meg.

A főkapitányság ezeketán Singer Dezőt család és sikkasztás címén letartóztatta, Dienes Juliát ugyancsak letartóztatták család és sikkasztás címén, ezenfelül megvesztegetés kísérletének büntette miatt, mert a belügyminisztérium által kormánybiztosi minőségben kiküldött dr. Bothár Vilmosnak 10 000 pengőt ajánlott fel arra az esetre, ha olyan jelentést ír a miniszternek, amely szerint az egyesület működésének biztosítási jellege van Csiki Jenőt, Csiki Lászlót és Szamosújvári Ferencet a toloncházba vitték, ahol megindul ellenük a közigazgatási elbánás.

— NBB. mérkőzés a SSE pályán —
Február hó 23-án délután 2 órakor

OVTK—SSE

Meghívó.

A Salgótarjáni Sport Egyesület feonállásának negyven éves jubileuma alkalmával,

jubiláris közgyűlését

1941. évi március 16-án (vasárnap) este 7 órakor az Acélgyári Olvasóegylet nagytermében tartja, melyre t. tagjait és az érdeklődőket ezuton is meghívja a
SSE ELNÖKSÉGE.

Meghívó.

A Baross Szövetség Salgótarjáni Fiókja f. évi március hó 2-án (vasárnap) délelőtti 10 órakor, határozatképeltenség esetén március hó 9-én (vasárnap) d. e. 10 órakor, a Salgótarjáni Ipartestület Székházában tartja

évi rendes közgyűlését, melyre tagjait ezuttal tisztelettel meghívja.

Tárgyszorakt:

1. Elnöki jelentés.
2. Titkári jelentés.
3. Ügyvezető elnöki jelentés.
4. Pénztári jelentés.
5. Felmentvények megadása.
6. Új tisztikar választása.
7. Indítványok, 8 nappal a közgyűlés előtt írásban benyújtandók az elnökségnek.

Salgótarján, 1941. február 21.

BAROSS SZÖVETSÉG
Salgótarjáni Fiókja.

Fáj a feje, foga, háta? Rheumás, vagy influenza bántja? „SZÜCS tabletta” az orvossága. Kapható:

SZÜCS RÓBERT
"Magyar Korona" gyógyszerárában
SALGÓTARJÁN.

Amerikai jelentések szerint. Morgenbau, az Egyesült Államok pénzügyminisztere kijelentette, hogy Franciaország összeomlása Angliát pénzügyileg is igen súlyosan érintette. Anglia Franciaország összes Amerikában eszközölt megrendeléseit magára vállalta, anélkül azonban, hogy Franciaország amerikai arany és dollárkészleteit hozzányúlhatna. M. N.

Községi előjáróságoknál lehet igényelni löhere és lucerna vetőmagot. A kormány a lucerna és löhere vetőmagot zár alá vette, annál fogva azt forgalombahozni csak batosági engedéllyel szabad. Akinek lucerna vetőmagra szüksége van, igényét a községi előjáróságánál kell bejelenteni. A löherevetőmagot február 25-ig veszik zár alá. Az igényeket február 28-ig kell beváltani.

A HID új számának érdekességei: Móricz Zsigmond: beti krónikája, Kodolányi János: Utazás egy vízum körül, Németh László: A Niskavuori aszszonyok, Féja Géza: Gioia, a költő, Kasák Lajos: Pedagógiai és program, Tersanszky I. Jenő: Egy magyar és egy amerikai film, Raczkó Lajos: A pusztító víz, Kerekesházy József: Háború, Krisztóf Sándor: A Szovjetunió képzőművészete, világíradó — nagy képes riportok — koppanló — regény — pályázat. — Főszerkesztő: Zilahy Lajos, felolvasó szerkesztő: Kállay Miklós. Mutatványszámot készíttél küld a kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet krt. 7. sz.

Olcsó vetőburgonya. A Növénytermelési Hivatal megállapította azokat a burgonyafajtákat, amelyek értékesítés és növényegészségi szempontból kiválóan alkalmasak a termelésre. Százaléknálcsok burgonyafajtából ötvenkilencet minősítettek vetőgumónak és ehhez járul még 13 fajta hazai nemesítési burgonya. A legtöbb vetőburgonyát termelő telep a Dunántul megyében van, ezenkívül Szabolcs-ban, Bars, Hont, Heves, Pozsony, Nyitra, és Gömör—Kisbont megyékben. A földmívelési kormányzat intézkedett, hogy minden vidéken rendelkezésre álljon a gazdáknak az olcsó vetőburgonya. Az igényléseket a vármegyei gazdasági felügyelőségeknek kell bejelenteni. A vasúti szállítási költségeit a kormány fedezi.

Tilos az akácia kivágása. A földmívelésügyi minisztérium, mint ismeretes, rendeletet adott ki, amely szerint akáciát kitermelni nem szabad. Büntető eljárásnak teszi ki magát az a birtokos, aki engedély nélkül fakitermelésre kezd. Kétely esetén, valamint félreértések elkerülése érdekében is ajánlatos az illetékes endezési hatósághoz fordulni felvilágosítás végett.

APOLLO MOZGÓ

Február 22-én,
február 23-án,
február 24-én

A kegyelmes úr rokona

Fősz.: Szilassy,
Simor, Gregus,
Somlay, Mezey

Február 25-én
Izgalmas film!

A 13-AS HÁZ

Fősz.: Olga Cse-
hova és Hilde H.

Február 26-án,
február 27-én

BÉCSI TÖRTÉNETEK

Fősz.: Paul Hör-
biger, H. Moser.

Nyomatott „A MUNKÁ” nyomdában, Salgótarján.

Versenytárgyalási hirdetmény.

(Kivonatos.)

Salgótarján m. város képviselőtestületének nyilvános versenytárgyalást hirdet a városi szennyvízcsatorna építési munkáinak, továbbá a szennyvíztisztító telep építési munkáira és az azokkal kapcsolatos szállításokra.

Pályázni lehet a munkálatokra és a szállításokra együttesen, vagy az egyes munkákra és szállításokra külön-külön.

Építendő fennmaradó magának a jogot arra nézve, hogy az egyes munkákat és szállításokat megosztva adja ki.

Ajánlat csak a kibocsátott nyomtatványok felhasználásával tehető, minden adat kitöltésével.

A teljes szövegű versenytárgyalási hirdetmény és az annak mellékletét képező nyomtatványok Zarka Elemér tervező mérnöknek Budapest Rökk Szilárd utca 2. és a város mérnöki ügyosztályában szerezhetők be ingyen 20 fillér előállítási költség megtérítése mellett. Ugyanitt rendelkezésre állnak a tervek is betekintés céljából.

Bánatpénzül az ajánlati végösszeg 2 (kettő) százaléka teendő le a város pénztáránál. A letéti nyugalom az ajánlatot csatolva.

Az ajánlatok 1941. évi március 4. 26-án délután 11 óráig nyújtandók be a város iktatóhivatalában.

Salgótarján, 1941. évi febr. hó 19-én

Dr. Förster Kálmán s. k.
polgármester.

Árverési hirdetmény.

Pk. 1791/1939.

Keller Sándor végrehajtó javára (képv.: Dr. Lauer Samu ügyvéd) 2560 P 82 f. kövelet és jár. erejű a starján kir. bírósághoz 1071/1939. sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 2600 pengő becsértékű alábbi ingóságok: teherautó, szikszis üveg, szikszijárgatógép, üzlethozadás stb. Zárk községben 1941. évi február hó 24-én délután 3 órakor bíróság előárvereztetnek.

Salgótarján, 1941. évi január hó 18-án.

Török Gyula
kir. bír. végrehajtó

Árverési hirdetmény.

Pk. 2343/1940.

Kovács Géza végrehajtó javára 760 P 92 f. kövelet és jár. erejű a komáromi városi kir. bírósághoz 2477/1940/20 sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 1197 pengő becsértékű alábbi ingóságok: butorok, háztartási felszerelések Salgótarjánban Fő-utca 182 sz. alatt 1941. évi március hó 11-én d. u. 2 órakor bíróság előárvereztetnek.

Salgótarján, 1941. évi február hó 3-án.

Török Gyula
kir. bír. végrehajtó

MEGHÍVÓ.

A Salgótarjáni Takarékpénztár t. részvényeseit van szerencsénk az 1941. évi március hó 11-én délután 4 órakor Salgótarjánban az intézet helyiségében tartandó

XXXII. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE

tisztelettel meghívni.

A közgyűlés tárgya:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvét bítelesítő 2 részvényes megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről.
3. A felügyelőbizottság jelentése
4. A mérleg megállapítása és a felmontvény megadása az igazgatóság és felügyelőbizottság részére.
5. Határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában, beleértve az ügyvezető- és ügyész igazgatósági tagoknak az 1640. évből kifizetett szolgálati illetmény megállapítását és jóváhagyását.
6. Esetleges indítványok.

Salgótarján, 1941. február hó.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tisztelettel közöljük, hogy az 1940. évi mérleg- és eredményszámla a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal, az intézet helyiségében a t. részvényes urak rendelkezésére áll és az üzleti órák alatt megtekinthető.

A közgyűlésen szavazati jogot az alapszabályok 47 §-a értelmében csak azon részvényes gyakorolhat, akinek részvénye 3 nappal a közgyűlés előtt, az intézet pénztáránál letétbe helyeztetett.

Meghívó

a Salgótarjáni Népbank Részvény-társaság 1941. évi március hó 9-én, d. e. 11 órára, Salgótarjánban, az intézet helyiségében kiűzőtt

XXXII. évi rendes közgyűlésére

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelőbizottság jelentése.
3. A zárószámadások előterjesztése.
4. Az évi nyereség felosztása.
5. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmontvény megadása.
6. Igazgatósági tagok választása.
7. Felügyelőbizottsági tagok választása.
8. Elnök, alelnök tiszteletdíjának megállapítása.
9. Indítványok.

Salgótarján, 1941. február 20-án.

AZ IGAZGATÓSÁG

Aki a közgyűlésen résztvenni kíván, köteles részvényeit a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal pénztárunknál letenni.

Mérleg:

VAGYON: Kézpénz 11,456 60 P. Valuták 4 80 P. Gírószámán és pénztárazeteknél fennálló kőv. 10,859 72 P. Érték-papírok 4,600 — P. Váltótárca 937,899 52 P. Adósk 69,530 20 P. Jelzálogok 81,643 47 P. Berendezés 1 — P. Összesen: 1,122,951 31 P.

TEHER: Részvénytőke 125,000 — P. Tartalékalap 59,063 83 P. Kétes köveletek tartaléka 5,000 — P. Értékkülön-bözet tartalék 708 — P. Alkalmazottak segélyalapja 7,649 23 P. Beruházási hozzájárulás függőszámla 10,120 — P. Betétek 590,833 99 P. Visszontlezámitott váltók 300,991 — P. Fel nem vett osztalék 567 40 P. Átmenő tételek 7,764 04 P. Nyereség 15,253 82 P. Összesen: 1,122,951 31 P.

Eredmény-számla.

TARTOZIK: Betétkamat 22,907 84 P. Kamat illeték 2,178 94 P. Befizetés a gazdakamat hozzájárulási alapba 2,924 65 P. Visszontlezámitott váltó kamat 13,298 29 P. Tiszlitzetés 12,311 04 P. Üzleti költség 4,365 81 P. Házkarbantartás 365 64 P. Adó és illeték 11,072 88 P. Leírás 8,114 34 P. Adományok 51 48 P. Nyereség 15,253 82 P. Összesen: 92,844 73 P.

KÖVETEL: Mult évi nyereség áthozat 400 30 P. Kamat jövedelem 77,213 49 P. Ingatlanok jövedelme 10,956 59 P. Jutalékok és egyéb jövedelmek 4,274 35 P. Összesen 92,844 73.

Meghívó.

A Kisterenyi Takarékszövetkezet Részvény-társaság t. részvényeseit van szerencsénk az 1941. március hó 11-én, d. e. 1/2 11 órakor Kisterenyben, az intézet helyiségében tartandó

XII. évi rendes közgyűlésére

tisztelettel meghívni.

A közgyűlés tárgya:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvét bítelesítő 2 részvényes megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. A mérleg megállapítása és a felmontvény megadása az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére.
5. Határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában, beleértve az ügyvezető- és ügyész igazgatósági tagoknak az 1940. évből kifizetett szolgálati illetmény megállapítását és jóváhagyását.
6. Esetleges indítványok.

Kisterenye, 1941. február hó.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tisztelettel közöljük, hogy az 1940. évi mérleg- és eredményszámla, valamint az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az intézet helyiségében a t. részvényes rendelkezésére áll és az üzleti órák alatt megtekinthető.

A közgyűlésen szavazati jogot az alapszabályok 45 §-a értelmében csak azon részvényes bír, akinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg 5 nappal az intézet pénztáránál letétbe helyeztetett.

Nyomdatulajdonos: Vég Kálmán.

Tisztább a balkáni láthatár.

Az a széleskörű és nagyvonalú diplomáciai tevékenység, amely jellemzője a német külpolitikának, az utóbbi napokban a Balkánon csúcsozott ki. Bombardobanasként érte a világot a bolgár-török megegyezés híre, mely esemény számunka értesülés szerint összefüggő része volt a német-jugoszláv megbeszéléseknek. Az a tény, hogy a két ország, melyek határaiton jelentős haderőt tartottak fegyverben, megegyezett egymással, egyszerűen végtetveit annak a szorongó érzésnek, mert nem voltak bizonyosak abban, hogy ellenállhatnak-e azoknak az angol oldalról erdő erőszakteknek, mely őket a harcerek kiszélesítésének elve alapján háborúba igyekeztek kényszeríteni. Ez a lehetőség a történelem után most már igen kicsi zsugorodott össze.

A jugoszláv államférfiak nemetor-szági látogatása után kiderült, hogy a német birodalom teljes mértékben támogatja a jugoszláv politikának azt a törekvésit, hogy az ország maradjon távol a háborútól és erősítse a Balkán békéjét, mert hiszen ez az állapot, a német gazdasági érdekeknek is különösen kedvez, mintegy gazdasági hátteret képezve a barcoló birodalomnak.

Közismertek azok az erőfeszítések, melyek angol részről Törökországot igyekeztek a háborúba belesodorni. Nem vették tudomásul a török külpolitikának azt a sarkalatos alaptételét, hogy az ország békében kíván élni és fegyvert csak akkor fog, ha integrálást támadás érné. Angol bizottság hónapokig tartózkodott Ankarában, de ettől az elvől Törökországot elteríteni, az eddig látható jelek szerint, nem tudta. Elutazása után, rövid időre pedig világárgörpönt a török-bolgár megegyezés híre, mely kizárja a lehetőségét annak, hogy háborúba keveredjenek egymással, ellenkezőleg teljes erejüket a béke fenntartása érdekében vehetik latba. Ez a diplomáciai esemény bizonyította annak

az együttműködésnek is, amely a tengely-hatalmak és Szovjetország között létezik, mely államoknak érdekeik vannak a Balkánon és azokat a barátság jegyében, egymás megegyezésére hozzák kö-zös nevezőre.

Még az Egyesült Államokban is úgy regisztrálják, hogy Anglia most diplomáciai csatát veszített és elvesztette minden befolyását a balkán államokra, mert azok idejében felismerték, hogy érdekük minél előbb csatlakozni ahhoz a vonalhoz, mely az európai rend új igazságos elrendezését tűzte ki célul maga elé és amely minden résztvevőnek életlehetőséget és en nyugodt fejlődést tud biztosítani.

Tisztul tehát a láthatár a Balkánon, amit még jobban megerősítenek azok a Berlinből és Szóftából érkező magánjele-
letek, hogy most a bolgár-török helyzet tisztázása után egyrészt a bolgár-jugoszláv, másrészt az olasz-jugoszláv tárgyalások megindulása várható. Mind olyan lépés, amely kiküszöbölőn igyekszik azt, hogy ezen a földterületen fegyverek dörödhessenek el. Azt is tudni véljük, hogy az összes tárgyalások befejeződése után kerül sor az olasz-görög incidens felszámolására, mert hiszen alig tehető fel, hogy Görögország, látva a tengelyhatalmak eddig diplomáciai uton elért eredményeit, ne érezné kényszerű szükségét álláspontja megváltoztatásának. Talán nem véletlen, hogy a magyar-bolgár kulturális egyezmény aláírására is most került sor. Mi magyarok mindig meglehetősen érdeklődéssel és teljes megbecsüléssel figyeltük bolgár barátainknak életét, akik osztálytársaink a trianoni, illetve neuilly sorában, ami ellen mindketten teljes erőnkkel küzdöttünk. Ugyanez az érdeklődés áll fenn bolgárbarátságról irányunkban. Hiszünk és reméljük, hogy Bulgária számára is elérkezik a teljes igazságszolgáltatás ideje és majd az új rendben egyetértéssel, egymást támogatva békében és egyetértésben élhetünk tovább.